

ผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อรายได้ของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่

เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีขอบข่ายของงานกว้างขวางครอบคลุมไปถึงธุรกิจหลายประเภท เช่น ร้านค้าของที่ระลึก โรงแรม ภัตตาคาร บริษัทนำเที่ยว ฯลฯ ดังนั้นค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งนักท่องเที่ยวในประเทศและนอกประเทศที่นำมาใช้จ่ายในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง ย่อมจะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มรายได้และสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่คนในท้องถิ่นนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องถิ่นที่ได้มีการริเริ่มการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแล้วก็น่าจะได้รับประโยชน์จากผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นั้น เพราะเท่าที่พิจารณาการพัฒนา มีส่วนช่วยให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นที่ยึดเหนี่ยวของนักท่องเที่ยว ซึ่งผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงและเห็นได้ชัดก็คือ ธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นั่นเอง คือ ธุรกิจโรงแรม ร้านค้าของที่ระลึก บริษัทนำเที่ยว ภัตตาคาร ฯลฯ ส่วนผลประโยชน์ทางอ้อมก็คือ การสร้างงานให้แก่คนในท้องถิ่นนั่นเอง ในที่นี้จะศึกษาเฉพาะผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อรายได้ของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ เท่านั้น

รายได้ตามคำจำกัดความในทางบัญชีที่ใช้กันโดยทั่วไป "หมายถึงค่าตอบแทนที่ธุรกิจได้รับเนื่องจากการขายสินค้าหรือบริการให้แก่ลูกค้า ค่าตอบแทนนั้นอาจได้รับเป็นเงินสดทรัพย์สินอื่น ๆ หรือถูกหนี้ซึ่งจะเรียกเก็บเงินได้ในภายหลัง" ¹ รายได้ซึ่งเป็นค่าตอบแทนจากการขายสินค้าหรือบริการ หรือจากรายการซึ่งเกิดขึ้นตามวิธีการค้าโดยปกติของกิจการใด ก็ให้ถือว่าเป็นรายได้จากการดำเนินการโดยตรง (Direct Operating Revenue)

¹ เดิมศักดิ์ กฤษณามระ, วิไล วีระปรีย และ วิชนี พรรณเชษฐ์, หลักการบัญชีขั้นต้น (กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., ม.ป.ป.), หน้า 54.

รายได้^๑นอกจากนี้^๒หรือ^๓จะถือว่าเป็นรายได้^๔อื่น ๆ (Other Revenue) ดังนั้นรายได้หลัก^๕ของ
โรงแรมส่วนมากจึงมักประกอบด้วย รายได้^๖จากการขาย^๗ห้องพัก รายได้^๘จากการขาย^๙อาหาร
และเครื่องดื่ม นอกจากนี้ก็มีรายได้^{๑๐}เบ็ดเตล็ด^{๑๑}อื่น ๆ เช่น ค่าบริการ^{๑๒}ซัก^{๑๓}รีด^{๑๔} เสื้อผ้า^{๑๕}ของแขก
รายได้^{๑๖}จากการให้^{๑๗}เช่า^{๑๘}อาคาร^{๑๙}บาง^{๒๐}ส่วน^{๒๑}ของ^{๒๒}โรงแรม^{๒๓} ฯลฯ

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของอุตสาหกรรมโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของอุตสาหกรรมโรงแรม และก่อให้เกิด
รายได้แก่โรงแรมนั้น อาจแยกได้เป็น 2 ประการ คือ

1. องค์ประกอบภายใน ได้แก่ องค์ประกอบที่โรงแรมสามารถกำหนดขึ้นเองและ
ควบคุมได้บางบางส่วน องค์ประกอบเหล่านี้ได้แก่

ก. จำนวนห้องพักของโรงแรม นับเป็นองค์ประกอบภายในที่สำคัญประการหนึ่ง
เพราะเมื่อโรงแรมมีจำนวนห้องพักมากก็จะสามารถให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก
โอกาสที่จะก่อให้เกิดรายได้แก่โรงแรมก็มีมาก ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในขอบเขตที่กว้างขึ้นถึงระดับ
ท้องถิ่น ถ้าหากท้องถิ่นใดมีนักท่องเที่ยวไปเยือนมากและท้องถิ่นนั้นมีจำนวนห้องพักมากพอที่จะ
ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวแล้ว โอกาสที่รายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจะตกแก่ท้องถิ่น
ก็มากเช่นกัน สำหรับจำนวนห้องพักของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่เองก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
เรื่อย ๆ ดังรายละเอียดที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 5.5 และ 5.6 ในอนาคตโรงแรมใน
เชียงใหม่ที่จะสร้างขึ้นใหม่ก็จำเป็นต้องมีจำนวนห้องตั้งแต่ 150 ห้องขึ้นไป ตามนโยบาย
ของกรมตำรวจในเรื่องขออนุญาตตั้งโรงแรม

ข. อัตราค่าห้องพัก (Room Rate) ผลตอบแทนหรือรายได้ของอุตสาหกรรม
โรงแรม คือ ค่าที่พักซึ่งนักท่องเที่ยวหรือแขกผู้มาพักจะต้องจ่ายให้เป็นการบริการ ซึ่งมีอัตรา
แตกต่างกันไปตามแต่สภาพของโรงแรม สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนบริการที่
ทางโรงแรมจะจัดให้เพื่อเอาใจลูกค้าของตน ในการกำหนดอัตราค่าห้องพักของโรงแรมนี้
ไม่มีกฎหมายกำหนดไว้แน่นอน ขึ้นอยู่กับผู้บริหารของโรงแรมเอง จึงนับได้ว่าเป็นองค์

ประกอบที่โรงแรมสามารถควบคุมได้ และอาจกล่าวได้ว่า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก็มีผลในการกำหนดอัตราค่าห้องพักด้วย นั่นคือ ถ้าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น เช่น ค่าจ้างพนักงาน อัตราค่าห้องพักก็ต้องเพิ่มขึ้นด้วย แต่จะเพิ่มขึ้นเท่าใต้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยอีกหลาย ๆ อย่าง เช่น สภาวะเศรษฐกิจ คู่แข่งขัน ฯลฯ ในทางปฏิบัติก็มีการลดอัตราค่าที่พักและให้คานายหน้าแกลงนำแขกมาพัก ทำให้มีการตัดราคากัน ซึ่งในการลดราคาและให้คานายหน้าจะเป็นเปอร์เซ็นต์ที่ต่างกันไปในแต่ละโรงแรม และในโรงแรมหนึ่ง ๆ อัตราที่ลดก็ให้ไม่เท่ากันแล้วแต่ว่าผู้ที่นำแขกมานั้นทางโรงแรมจัดให้อยู่ในเกรดไหน อย่างไรก็ตาม อัตราค่าห้องพักของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ในแต่ละระดับ เช่น ชั้นหนึ่ง ชั้นสองมาตรฐาน ฯลฯ ก็จะไม่ใกล้เคียงกับโรงแรมในระดับเดียวกัน (ดูตารางที่ 5.8 ประกอบ)

2. องค์ประกอบภายนอก หมายถึงองค์ประกอบที่อยู่นอกเหนืออำนาจการควบคุมของโรงแรม ซึ่งได้แก่

ก. จำนวนนักท่องเที่ยว เป็นองค์ประกอบที่โรงแรมไม่สามารถกำหนดได้ ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวใดที่มีนักท่องเที่ยวมาก โอกาสที่โรงแรมจะขายห้องพักก็มีการที่นักท่องเที่ยวจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับว่าท้องถิ่นนั้นมีสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวหรือไม่ สำหรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาจากเชียงใหม่มีแนวโน้มที่สูงขึ้น ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 6.3 และ ตารางที่ 6.4

ข. ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวพำนักอยู่ในท้องถิ่นนั้นโดยเฉลี่ย ถ้านักท่องเที่ยวพักอยู่ในท้องถิ่นใดนาน ๆ ก็ย่อมนำรายได้มาสู่ท้องถิ่นนั้นมากขึ้นเป็นเงาตามตัว สำหรับระยะเวลาในการพักโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่มาในประเทศไทยนั้นทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้เคยเก็บข้อมูล และปรากฏผลดังที่แสดงในตารางที่ 6.2 สำหรับระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวพำนักอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่จากผลการศึกษาจะได้ว่า ส่วนมากจะพำนักอยู่ 3-4 วัน (ดูตารางที่ 6.20 ประกอบ) และจากการสัมภาษณ์ผู้จัดการโรงแรมชั้นหนึ่ง และโรงแรมชั้นสองมาตรฐานที่เลือกขึ้นมา จะได้ว่าระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวพักโรงแรมโดยเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3-4 วัน เช่นกัน

ค. จำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวใช้จ่ายระหว่างที่พำนักอยู่ ซึ่งหมายถึงรายได้ที่จะตกแก่ธุรกิจและคนในท้องถิ่นนั้น ยิ่งนักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินมาก รายได้ของท้องถิ่นก็จะมากด้วย ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะไคแก่ ที่พัก ค่าอาหาร ซึ่งมักจะทำรายได้ให้แก่โรงแรม นอกจากนี้ก็มีค่าของที่ระลึก ค่าพาหนะเดินทาง ค่าบริษัทนำเที่ยว ฯลฯ

ง. อัตราการเข้าพักของโรงแรม (Hotel Occupancy Rate) หมายถึงอัตราการขายห้องพักของแต่ละโรงแรมนั่นเอง ถ้าอัตราการเข้าพักของโรงแรมใดสูงรายได้โรงแรมนั้นมักจะสูงตามไปด้วย สำหรับโรงแรมในประเทศไทยส่วนมากมักจะถือตัวเลขที่เกี่ยวกับอัตราการเข้าพักของโรงแรมเป็นความลับ จึงไม่ค่อยมีข้อมูลในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตาม ในเรื่องนี้ทางสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ได้ศึกษาหาข้อมูลเพื่อเสนอแก่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และได้ผลดังที่แสดงในตารางที่ 6.1 ซึ่งตัวเลขเหล่านี้เป็นตัวเลขเฉลี่ยทั้งปีของปี พ.ศ. 2521 (ค.ศ. 1978) หากเป็นฤดูกาลท่องเที่ยว หรือสัปดาห์ที่มีวันหยุด 3-4 วัน อัตราการเข้าพักอาจสูงถึง 80-90% ในช่วงเทศกาลสำคัญ ๆ อาจสูงถึง 100% ซึ่งเมื่อดูรูปที่ 4.1 และ 4.2 ประกอบแล้วจะเห็นช่วงฤดูกาลของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ไปเยือนเชียงใหม่อย่างชัดเจน ซึ่งในช่วงคั้งกลาวนั้นอัตราการเข้าพักของโรงแรมจะสูง

ตารางที่ 6.1

ที่พักในเมืองเชียงใหม่

ประเภท	จำนวน	จำนวน ห้อง	สัดส่วนห้องพัก %	อัตราการเข้าพัก %
โรงแรมชั้นหนึ่ง	4	731	25.5	67.42
โรงแรมชั้นสองมาตรฐาน	8	959	26.9	46.62
โรงแรมแบบประหยัด	29	1,581	44.3	48.94
เรือนพักรับรอง	25	298	8.3	83.72
รวม	66	3,569	100	100

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สาขาเชียงใหม่

ตารางที่ 6.2

จำนวนวันพักโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในประเทศไทย

	2513	2514	2515	2516	2517
<u>นักท่องเที่ยวโพ้นทะเล</u>					
อเมริกา	5.45	3.44	4.14	4.10	3.94
เยอรมัน	4.81	3.95	4.36	4.92	4.46
ญี่ปุ่น	4.85	4.50	4.03	3.87	4.20
ออสเตรเลีย	4.11	3.91	4.70	4.85	4.14
ฮ่องกง	5.20	5.16	5.21	4.90	4.77
เฉลี่ยวันพักของนักท่องเที่ยวโพ้นทะเลทุกประเทศ	4.56	4.35	4.29	4.15	4.47
<u>นักท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน</u>					
มาเลเซีย	5.31	5.49	6.80	6.85	6.37
สิงคโปร์	4.90	4.30	5.73	5.74	5.11
เฉลี่ยวันพักของนักท่องเที่ยวเพื่อนบ้านทุกประเทศ	5.08	5.39	5.57	5.25	5.19
เฉลี่ยวันพักของนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น	4.82	4.87	4.93	4.70	4.83

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การวิเคราะห์ผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อรายได้ของโรงแรมในจังหวัด เชียงใหม่

ผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้นักท่องเที่ยวมาเยือนเชียงใหม่มากขึ้น
จะเห็นได้ว่าปัจจัยหรือองค์ประกอบที่สำคัญและมีอิทธิพลอย่างมากในการก่อให้เกิดรายได้ให้แก่โรงแรม ก็คือ องค์ประกอบภายในและองค์ประกอบภายนอกที่กล่าวมาข้างต้น
ทั้งนี้ รายได้ของโรงแรมมักจะแปรตามองค์ประกอบเหล่านั้น ซึ่งถ้าหากจะคำนวณรายได้ของแต่ละโรงแรมที่ได้รับจากนักท่องเที่ยวโดยประมาณจะได้ว่า

$$\begin{aligned} \text{รายได้ของโรงแรมจากนักท่องเที่ยว} &= \text{ผลรวมของค่าใช้จ่ายของแขกที่มาพักโรงแรม} \\ &= \text{ผลรวมของ (ระยะเวลาที่แขกแต่ละคนพัก} \times \\ &\quad \text{ค่าใช้จ่ายของแขกผู้มาพักต่อคนต่อวัน) +} \\ &\quad \dots \quad n \text{ ครั้ง} \\ \text{โดย} \quad n &= \text{จำนวนแขกที่มาพักโรงแรม} \end{aligned}$$

ซึ่งจำนวนแขกผู้มาพักนั้นมักจะแปรตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาสู่ท้องถิ่น ถ้ามีจำนวนมาก โอกาสที่จะขายห้องพักก็มาก ส่วนค่าใช้จ่ายของแขกนั้น ส่วนหนึ่งก็คือ อัตราค่าห้องพัก (Room Rate) นั้นเอง นอกนั้นเป็นค่าใช้จ่ายที่แขกใช้บริการอื่น ๆ ของโรงแรม ดังนั้น การที่จะให้รายได้ของโรงแรมในเชียงใหม่สูงขึ้นก็ต้องพยายามทำให้ตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งหรือ ทั้งสามตัวมีแนวโน้มสูงขึ้น การที่จะทำเช่นนั้นได้ก็ต่อเมื่อท้องถิ่นนั้นมีสิ่งที่น่าสนใจและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ควรพยายามให้นักท่องเที่ยวประทับใจเพื่อที่จะอยู่ในท้องถิ่นนั้นนานขึ้น ใช้จ่ายมากขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรือฟื้นฟูอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่น สำหรับในจังหวัดเชียงใหม่ก็ได้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การคมนาคม รวมทั้งการฟื้นฟูประเพณีที่สำคัญ ทั้งนี้เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเชียงใหม่ และใช้ระยะเวลาพักนานขึ้น ซึ่งผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ไม่ชัดเจน แต่ก็อาจสังเกตได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย และเดินทางมาเยือนเชียงใหม่ซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้น ดังในตารางที่ 6.3 ซึ่งจะเห็นว่าในช่วง

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 (ค.ศ. 1975) เป็นต้นมา อัตรานักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศไทยและมาเยือนเชียงใหม่มีจำนวนมากขึ้น สำหรับตารางที่ 6.4 และ 6.5 จะแสดงให้เห็นจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มาจากเชียงใหม่ และเข้าพักโรงแรมซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้น ส่วนตารางที่ 6.6 จะแสดงสถิติของนักท่องเที่ยวซึ่งจะเป็นประโยชน์ในด้านการพิจารณาการขยายตลาดของโรงแรม

ตารางที่ 6.3

จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาประเทศไทยและจังหวัดเชียงใหม่

ปี ค.ศ.	ประเทศไทย	เพิ่มจากปี ค.ศ. 1971 %	เชียงใหม่	เพิ่มจากปี ค.ศ. 1971 %	คิดเป็นร้อยละ ของนักท่องเที่ยว ที่มาจากประเทศไทย
1971	638,738	0	40,646	0	6.36
1972	820,758	28.50	38,635	- 4.95	4.71
1973	1,037,737	62.47	36,400	-10.45	3.51
1974	1,107,392	73.37	33,281	-18.12	3.01
1975	1,180,075	84.75	60,396	48.59	5.12
1976	1,098,442	71.97	81,100	99.53	7.38
1977	1,220,672	91.11	81,204	99.78	6.65
1978	1,453,839	127.61	104,960	158.23	7.22

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 6.4

Hotel Arrivals in Chiang Mai 1974 - 1978
(by month)

Month	1974			1975			1976			1977			1978		
	Thai	Foreign	Total	Thai	Foreign	Total	Thai	Foreign	Total	Thai	Foreign	Total	Thai	Foreign	Total
January	6,363	3,590	9,953	12,741	5,450	18,191	16,446	7,665	24,111	18,049	7,339	25,388	19,792	8,846	28,638
February	5,563	2,614	8,177	13,363	5,992	19,357	16,536	7,809	24,345	18,567	6,167	24,734	18,967	8,015	26,982
March	6,554	2,726	9,280	12,111	5,568	17,679	17,600	6,938	24,538	19,193	5,424	24,617	19,435	7,753	27,188
April	16,995	2,527	19,522	24,221	5,881	30,102	22,301	6,629	28,930	23,240	6,023	29,263	24,769	7,536	32,305
May	6,293	2,119	8,412	14,212	4,437	18,649	17,613	5,768	23,381	18,816	4,319	23,135	19,617	6,372	25,989
June	5,409	1,653	7,062	9,775	4,392	14,167	14,564	5,254	19,818	16,643	3,633	20,276	17,354	4,799	22,153
July	8,139	2,739	10,878	6,643	4,515	11,158	16,468	6,206	22,674	14,810	7,569	22,379	21,053	9,726	30,779
August	6,895	3,123	10,018	8,546	5,218	13,764	19,050	6,733	25,783	14,968	7,487	22,455	21,976	9,797	31,773
September	5,500	1,836	7,336	7,070	3,623	10,693	16,318	5,499	21,817	13,822	6,176	19,998	21,120	8,603	29,723
October	5,970	2,529	8,499	9,283	4,073	13,361	16,200	5,730	21,930	15,667	7,849	23,516	22,597	9,354	31,951
November	5,912	3,233	9,145	10,386	4,520	14,906	16,616	8,281	24,897	18,594	9,281	27,875	25,609	11,545	37,154
December	12,479	4,592	17,071	13,247	6,722	19,969	28,408	8,588	36,996	20,133	9,937	30,070	27,015	12,614	39,629
Total	92,072	33,281	125,353	141,600	60,396	201,996	218,120	81,100	299,220	212,502	81,204	293,706	259,304	104,960	364,264
	73%	27%	100%	70%	30%	100%	72%	28%	100%	72%	28%	100%	71%	29%	100%

Thai (average) = 72%

Foreign (average) = 28%

Source: Hotel in Chiang Mai

SOURCE: Tourist Organization of Thailand

ตารางที่ 6.5

จำนวนนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนเชียงใหม่ ปี ค.ศ. 1971 - ปี ค.ศ. 1978

ปี ค.ศ.	ชาวไทย (คน)	อัตราเพิ่ม %	ชาวต่างประเทศ (คน)	อัตราเพิ่ม %	รวม	อัตราเพิ่ม %
1971	60,742	0	40,646	0	101,388	0
1972	67,419	10.99	38,635	-4.95	106,054	4.6
1973	74,900	11.10	36,400	-5.78	111,300	4.9
1974	92,072	22.93	33,281	-8.57	125,353	12.6
1975	141,600	53.79	60,396	81.47	201,996	61.1
1976	218,120	54.04	81,100	32.47	299,220	48.1
1977	212,502	-2.58	81,204	0.13	293,706	-1.8
1978	259,304	22.02	104,960	29.25	364,264	24.0

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 6.6

HOTEL ARRIVALS IN CHIANG MAI 1974-1978 BY NATIONALITY

Country of Nationality	1974	1975	1976	1977	1978
<u>OVERSEAS</u>					
North America					
U.S.A.	6,600	6,555	7,820	7,444	9,098
Canada	628	797	1,145	1,929	2,422
Central America	0	0	0	0	0
South America	43	0	0	0	0
Europe					
Austria	38	113	0	0	0
Belgium	540	1,393	1,816	2,531	2,866
Denmark	221	408	565	771	1,198
Finland	30	0	214	336	393
France	3,492	6,506	8,495	10,817	14,078
W. Germany	4,504	6,122	9,485	8,868	8,813
Greece	7	0	20	79	184
Ireland	48	57	57	153	234
Italy	506	1,409	2,419	3,308	4,076
Luxemburg	0	0	0	0	0
Netherland	254	0	638	725	1,289
Norway	0	0	0	0	0
Portugal	12	70	423	66	92
Spain	52	86	262	777	996
Sweden	317	603	576	1,051	1,267
Switzerland	1,278	2,517	3,420	2,755	2,806
U.K.	1,744	2,709	4,005	4,399	5,174
Other Europe	2	0	0	0	0
Africa	14	0	44	107	122

ตารางที่ 6.6 (ต่อ)

Country of Nationality	1974	1975	1976	1977	1978
Middle East	0	0	0	0	0
Iran	0	0	0	0	0
Israel	24	114	0	0	0
Saudi Arabia	0	0	0	0	0
United Arab	3	0	0	277	376
Pacific & Asia					
Australia	2,488	4,216	7,248	7,201	6,416
Ceylon	10	31	55	62	32
Hong Kong	663	0	3,669	2,545	2,884
India	268	286	447	355	681
Indonesia	62	397	246	700	794
Japan	2,866	3,625	9,045	8,561	8,290
Korea	102	119	71	569	350
Nepal	2	0	130	85	355
New Zealand	358	620	713	1,350	1,412
Pakistan	17	76	64	212	171
Philippines	80	450	790	756	915
Taiwan	1,850	1,179	3,847	2,340	1,473
Others	785	12,517	790	1,735	1,115
<u>NEIGHBOURING</u>					
Burma	168	175	842	927	340
Malaysia	1,615	2,457	5,492	3,676	11,550
Singapore	1,449	4,704	6,213	3,708	12,680
Others	81	85	25	29	18
Total foreign guests	33,281	60,396	81,100	81,204	104,960
Thai guests	92,072	141,600	218,120	212,502	259,304
Grand Total	125,353	201,996	299,220	293,706	364,264

Source: Hotels in Chiang Mai, T.O.T.

แนวโน้มของนักท่องเที่ยวที่สูงขึ้นมีผลทำให้อุตสาหกรรมโรงแรมขยายตัว

เมื่อมีการพัฒนาทางด้านการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยือนเชียงใหม่มีแนวโน้มสูงขึ้น จึงส่งผลให้มีการขยายตัวของอุตสาหกรรมโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้มีจำนวนห้องพักเพียงพอที่จะบริการแก่นักท่องเที่ยว ตารางที่ 6.7 จะแสดงให้เห็นถึงการเปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยว และจำนวนห้องพักในเชียงใหม่ ปี ค.ศ. 1971 - ปี ค.ศ. 1978

ตารางที่ 6.7

จำนวนนักท่องเที่ยวและจำนวนห้องพักในจังหวัดเชียงใหม่ ปี ค.ศ. 1971 - ปี ค.ศ. 1978

ปี ค.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว	อัตราเพิ่ม %	จำนวนห้องพัก	อัตราเพิ่ม %
1971	101,388	0	1,084	0
1972	106,054	4.6	1,347	24.26
1973	111,300	4.9	1,538	14.18
1974	125,353	12.6	2,129	38.43
1975	201,996	61.1	2,275	6.86
1976	299,220	48.1	2,268	-0.31
1977	293,706	-1.8	2,639	16.36
1978	364,264	24.0	3,058	15.88

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 6.8

รายได้ของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียท	ปี พ.ศ. 2520													รวม
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม		
โรงแรมชั้นหนึ่ง														
รายได้จากห้องพัก	2,525,872.90	2,270,579.97	2,176,011.29	2,039,662.77	1,680,009.39	1,132,136.34	1,857,870.08	1,910,972.03	1,263,904.04	1,756,743.44	2,768,214.40	2,572,572.05	23,954,548.70	
รายได้จากอาหาร	2,544,824.30	2,155,887.88	2,068,616.30	1,994,910.98	1,363,649.90	1,105,533.33	1,607,045.91	1,828,721.28	1,289,046.58	1,571,211.36	2,600,910.54	2,350,593.59	22,480,951.97	
รายได้อื่น ๆ	330,853.22	270,516.09	262,563.70	258,105.87	176,763.86	162,561.11	322,413.63	290,473.54	344,592.00	513,501.69	585,239.98	589,001.35	4,106,586.04	
รวม	5,401,550.42	4,696,983.94	4,507,191.29	4,292,679.62	3,220,423.15	2,400,230.80	3,787,329.62	4,030,166.85	2,897,542.62	3,841,456.49	5,954,364.92	5,512,166.99	50,542,086.71	
โรงแรมชั้นรองมาตรฐาน														
รายได้จากห้องพัก	1,262,544.00	1,020,320.00	1,083,497.25	1,457,829.50	1,338,349.00	948,032.00	1,055,787.42	1,238,563.50	1,033,918.90	1,016,973.00	1,286,128.00	1,434,990.00	14,176,932.57	
รายได้จากอาหาร	169,086.00	187,748.00	112,574.00	179,510.50	223,216.00	128,294.00	238,582.04	179,483.00	181,975.70	178,192.00	181,064.00	201,628.00	2,161,353.24	
รายได้อื่น ๆ	184,367.00	118,209.50	126,702.00	110,695.00	87,361.00	106,418.00	146,923.00	159,559.00	154,201.00	134,321.00	146,517.00	157,931.00	1,633,204.50	
รวม	1,615,997.00	1,326,277.50	1,322,773.25	1,748,035.00	1,648,926.00	1,182,744.00	1,441,292.46	1,577,605.50	1,370,095.60	1,329,486.00	1,613,709.00	1,794,549.00	17,971,490.31	
โรงแรมชั้นประหยัด														
รายได้จากห้องพัก	440,820.00	422,450.00	451,817.00	620,552.00	484,788.00	636,409.00	505,525.00	529,933.00	483,654.00	531,576.00	583,657.00	528,334.00	6,219,515.00	
รายได้อื่น ๆ	19,884.00	14,152.00	11,690.00	13,705.00	92,128.00	14,273.00	15,896.00	20,476.00	17,492.00	44,867.00	34,599.00	36,524.00	335,676.00	
รวม	460,704.00	436,602.00	463,507.00	634,257.00	576,916.00	650,682.00	521,421.00	550,409.00	501,146.00	576,433.00	618,256.00	564,858.00	6,555,191.00	
รวมทั้งหมด	7,478,251.42	6,459,863.44	6,293,471.54	6,674,971.62	5,446,265.15	4,233,656.80	5,750,043.08	6,158,181.35	4,768,784.22	5,747,375.49	8,186,329.92	7,871,573.99	75,068,768.02	

ที่มา : สรรพากรจังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 6.9

รายได้ของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่

เดือน	ปี พ.ศ. 2521												รวม
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	
โรงแรมชั้นหนึ่ง													
รายได้จากห้องพัก	3,189,665.57	2,768,889.62	3,057,196.83	2,907,779.90	2,637,275.95	1,931,338.24	2,454,392.51	2,905,441.24	1,993,754.04	2,398,331.00	3,236,043.00	4,294,836.80	33,774,944.70
รายได้จากอาหาร	3,222,578.21	2,567,340.13	2,869,174.68	2,616,695.61	2,187,780.75	1,447,526.60	2,252,705.31	2,703,219.03	1,955,341.80	2,520,827.05	3,272,715.29	3,429,879.32	31,045,783.78
รายได้อื่น ๆ	636,402.69	547,344.86	649,811.61	783,001.86	538,358.13	478,414.90	585,331.52	653,311.60	528,677.30	618,934.71	737,839.29	819,038.23	7,576,466.70
รวม	7,048,646.47	5,883,574.61	6,576,183.12	6,307,477.37	5,363,414.83	3,857,279.74	5,292,429.34	6,261,971.87	4,477,773.14	5,538,092.76	7,246,597.58	8,543,754.35	72,397,195.18
โรงแรมชั้นรองมาตรฐาน													
รายได้จากห้องพัก	1,583,877.10	1,348,335.00	1,369,445.00	1,562,630.00	2,190,254.00	1,332,991.00	1,487,123.00	1,606,046.00	1,546,239.50	1,515,348.00	1,727,897.00	1,869,178.76	19,139,361.76
รายได้จากอาหาร	234,367.00	203,345.00	41,149.00	258,387.00	253,880.00	291,606.00	458,977.00	70,195.00	332,392.00	329,909.00	322,843.00	456,203.00	3,253,253.00
รายได้อื่น ๆ	109,814.00	142,476.00	158,624.00	678,005.00	180,297.00	168,048.00	171,842.00	188,549.00	191,310.00	182,311.00	231,234.00	279,678.00	2,682,188.00
รวม	1,928,058.10	1,694,156.00	1,569,218.00	2,499,022.00	2,624,431.00	1,792,645.00	2,117,942.00	1,864,790.00	2,069,941.00	2,027,568.00	2,281,974.00	2,605,059.76	25,074,802.76
โรงแรมชั้นประหยัด													
รายได้จากห้องพัก	572,888.00	604,650.00	618,655.00	891,705.00	594,555.00	524,460.00	559,795.00	585,493.00	550,585.00	541,433.00	651,125.00	691,317.00	7,386,661.00
รายได้อื่น ๆ	41,304.00	43,223.00	50,429.00	58,104.00	26,984.00	19,021.00	24,260.00	9,500.00	23,095.00	23,100.00	23,650.00	25,350.00	368,020.00
รวม	614,192.00	647,873.00	669,084.00	949,809.00	621,539.00	543,481.00	584,055.00	594,993.00	573,680.00	564,533.00	674,775.00	716,667.00	7,754,681.00
รวมทั้งสาม	9,590,896.57	8,225,603.61	8,814,485.12	9,756,308.37	8,609,384.83	6,193,405.74	7,994,426.34	8,721,754.87	7,121,394.14	8,130,193.76	10,203,346.58	11,865,482.01	105,226,678.94

ที่มา : สรรพากรจังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 6.10
รายได้ของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่

เดือน	ปี พ.ศ. 2522												รวม
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	
โรงแรมชั้นหนึ่ง													
รายได้จากห้องพัก	3,783,225.90	2,421,897.80	4,261,660.55	4,659,778.55	3,435,858.85	2,423,039.66	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	20,985,461.31
รายได้จากอาหาร	3,408,882.55	3,288,337.70	3,751,066.45	4,050,535.84	2,541,549.98	1,752,308.61	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	18,792,681.13
รายได้อื่น ๆ	720,287.78	1,946,793.56	881,619.59	869,832.96	803,070.07	843,944.05	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	6,065,548.01
รวม	7,912,396.23	7,657,029.06	8,894,346.59	9,580,147.35	6,780,478.90	5,019,292.32	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	45,843,690.45
โรงแรมชั้นสองมาตรฐาน													
รายได้จากห้องพัก	2,070,009.55	1,691,079.70	1,830,182.00	2,012,296.94	2,190,555.40	1,516,116.28	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	11,310,239.87
รายได้จากอาหาร	422,064.00	378,720.07	396,634.08	356,070.10	294,727.00	350,759.10	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	2,198,974.34
รายได้อื่น ๆ	242,531.00	209,029.00	218,259.00	249,272.00	198,453.00	197,401.00	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1,314,945.00
รวม	2,734,604.55	2,278,828.77	2,445,075.08	2,617,639.04	2,683,735.40	2,064,276.38	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	14,824,159.22
โรงแรมชั้นประหยัด													
รายได้จากห้องพัก	754,916.00	877,913.00	705,765.00	722,836.00	603,499.00	590,743.00	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	3,955,672.00
รายได้อื่น ๆ	23,350.00	0	9,346.00	0	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	32,696.00
รวม	778,266.00	877,913.00	715,111.00	722,836.00	603,499.00	590,743.00	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	3,988,368.00
รวมทั้งหมด	11,425,266.78	10,513,770.83	12,054,532.67	12,920,622.39	10,067,713.30	7,674,311.70	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	64,656,217.67

ที่มา : สรรพากรจังหวัดเชียงใหม่

n.a. = not available

ตารางที่ 6.11

แสดงรายได้แต่ละประเภทของโรงแรมแต่ละระดับในจังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ปี พ.ศ. 2520				ปี พ.ศ. 2521				เพิ่มจากปี พ.ศ. 2520 %	ปี พ.ศ. 2522				เพิ่มจากปี พ.ศ. 2521 %
	รายได้เดือน ม.ค.-มิ.ย.	รายได้เดือน ก.ค.-ธ.ค.	รายไตรมาส	รายได้ และ ไร้งบ รวม	รายได้เดือน ม.ค.-มิ.ย.	เพิ่ม จากปี 2520 %	รายได้เดือน ก.ค.-ธ.ค.	เพิ่ม จากปี 2520 %		รายไตรมาส	รายได้ และ ไร้งบ รวม	เพิ่ม จากปี 2521 %	รายได้ และ ไร้งบ รวม	
โรงแรมชั้นหนึ่ง														
รายได้จากห้องพัก	11,824,272.66	12,130,276.04	23,954,548.70	47.39	16,492,146.11	39.48	17,282,799.59	42.48	33,774,944.70	46.69	41.00	20,985,461.31	27.25	n.a.
รายได้จากอาหาร	11,233,422.71	11,247,529.26	22,480,951.97	44.48	14,911,095.98	32.74	16,134,687.80	43.45	31,045,783.78	42.88	38.10	18,792,681.13	26.03	n.a.
รายได้เบ็ดเตล็ด	1,467,363.85	2,639,222.19	4,106,586.04	8.93	3,633,334.05	147.61	3,943,132.65	49.41	7,576,466.70	10.47	84.50	6,065,548.01	66.94	n.a.
รวม	24,525,059.22	26,017,027.49	50,542,086.71	100.00	35,036,576.14	42.86	37,360,620.04	43.60	72,397,195.18	100.00	43.24	45,843,690.45	30.85	n.a.
โรงแรมชั้นของมาตรฐาน														
รายได้จากห้องพัก	7,110,571.75	7,066,360.82	14,176,932.57	78.89	9,387,332.10	32.02	9,751,829.66	38.00	19,139,361.76	76.33	35.00	11,310,239.87	20.48	n.a.
รายได้จากอาหาร	1,000,428.50	1,160,924.74	2,161,353.24	12.03	1,282,734.00	28.22	1,970,519.00	69.74	3,253,253.00	12.97	50.52	2,198,974.34	71.43	n.a.
รายได้เบ็ดเตล็ด	733,732.00	899,432.50	1,633,204.50	9.08	1,437,264.00	95.88	1,244,924.00	38.41	2,682,188.00	10.70	64.23	1,314,945.00	-8.51	n.a.
รวม	8,844,732.25	9,126,738.06	17,971,490.31	100.00	12,107,330.10	36.89	12,967,272.66	42.08	25,074,802.76	100.00	39.53	14,824,159.22	22.44	n.a.
โรงแรมชั้นประหยัด														
รายได้จากห้องพัก	2,436,284.00	3,783,231.00	6,219,515.00	94.88	3,806,913.00	36.26	3,579,748.00	-5.38	7,386,661.00	95.25	18.77	3,953,672.00	3.91	n.a.
รายได้เบ็ดเตล็ด	165,832.00	169,844.00	335,676.00	3.12	239,066.00	44.16	128,954.00	-24.08	368,020.00	4.75	9.64	32,696.00	-86.32	n.a.
รวม	2,602,116.00	3,953,075.00	6,555,191.00	100.00	4,045,979.00	55.49	3,708,702.00	-6.18	7,754,681.00	100.00	18.30	3,986,368.00	-1.42	n.a.
รวมทั้งหมด	35,971,297.45	39,096,840.55	75,068,768.02	100.00	51,190,085.24	42.31	54,036,594.70	38.21	105,226,678.94	100.00	40.17	64,656,217.67	26.31	n.a.

n.a. = not available

ผลที่มีต่อรายได้ของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่

จากการที่อุตสาหกรรมโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่เจริญเติบโตขึ้น และมีห้องพักสำหรับบริการนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มสูงขึ้นนั้น ผลที่ตามมาคือ ผลที่มีต่อรายได้ของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจากตารางที่ 6.8, 6.9, 6.10 และ 6.11 จะเห็นได้ว่ารายได้รวมของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ปี พ.ศ. 2521 สูงกว่าปี พ.ศ. 2520 ถึง 30,157,910.92 บาท หรือร้อยละ 40.17 โดยรายได้ของโรงแรมชั้นหนึ่งเพิ่มประมาณร้อยละ 43.24 รายได้โรงแรมชั้นสองมาตรฐานเพิ่มร้อยละ 39.53 ส่วนโรงแรมชั้นประหยัดเพิ่มร้อยละ 18.3 และหากพิจารณาเฉพาะในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายน ของปี พ.ศ. 2520 ถึงปี พ.ศ. 2522 แล้ว จะเห็นว่ารายได้ของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่มีแนวโน้มสูงขึ้น คือเพิ่มขึ้นร้อยละ 42.31 ในปี พ.ศ. 2521 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.31 ในปี พ.ศ. 2522

ในตารางที่ 6.11 จะแสดงรายละเอียดของรายได้แต่ละประเภทของโรงแรมแต่ละระดับว่ามีการเพิ่มขึ้นเป็นอย่างไร ซึ่งจะเห็นได้ว่าในช่วงแรกของแต่ละปี คือตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายนนั้น รายได้ของโรงแรมชั้นหนึ่งจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าโรงแรมระดับอื่น ๆ คือในปี พ.ศ. 2521 เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.86 และในปี พ.ศ. 2522 เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.85 ในขณะที่โรงแรมชั้นสองนั้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.89 ในปี พ.ศ. 2521 และร้อยละ 22.44 ในปี พ.ศ. 2522 เป็นที่น่าสังเกตว่ารายได้ของโรงแรมแต่ละระดับในช่วงหลังของแต่ละปีคือ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึงเดือนธันวาคม นั้น รายได้ของโรงแรมมักจะสูงกว่าในช่วงหกเดือนแรกของปี สำหรับรายได้ของโรงแรมชั้นประหยัดนั้นมีแนวโน้มลดลงที่จะเห็นได้จากในช่วงเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนธันวาคม ของปี พ.ศ. 2521 และช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายน ของปี พ.ศ. 2522 ซึ่งลดลงร้อยละ 6.18 และร้อยละ 1.42 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากรายได้อื่น ๆ ของโรงแรมนอกเหนือจากการขายห้องพักได้ลดลงอย่างมาก และรายได้ส่วนใหญ่เฉลี่ยร้อยละ 95 มาจากการขายห้องพัก แสดงว่าโรงแรมชั้นประหยัดนั้น โดยมากเน้นบริการแต่ห้องพักอย่างเดียว ซึ่งต่างจากโรงแรมชั้นหนึ่งและชั้นสองมาตรฐาน คือในโรงแรมชั้นหนึ่งนั้นรายได้จากการขายห้องพักและจากค่าอาหารจะอยู่ใน

สัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 47.39 และร้อยละ 44.48 ในปี พ.ศ. 2520 ร้อยละ 46.65 กับร้อยละ 42.88 ในปี พ.ศ. 2521 ส่วนโรงแรมชั้นสองมาตรฐานนั้นรายได้จากการขายห้องพักจะเป็นจำนวนร้อยละที่สูงกว่ารายได้จากค่าน้ำมันมากเมื่อเทียบกับโรงแรมชั้นหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากปี พ.ศ. 2520 ร้อยละ 78.89 มาจากการขายห้องพักและร้อยละ 12.03 จากค่าน้ำมัน อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณารายได้รวมทั้งหมดแล้วจะเห็นว่ารายได้ส่วนใหญ่มาจากโรงแรมชั้นหนึ่ง ซึ่งเมื่อเฉลี่ยแล้วสูงถึงร้อยละ 68 ในการแบ่งระดับโรงแรมชั้นหนึ่ง ชั้นสองมาตรฐาน และชั้นประหยัดนั้น แบ่งตามการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำหรับตารางที่ 6.12 นั้นแสดงให้เห็นการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของรายได้แต่ละเดือนระหว่างปี พ.ศ. 2520 ถึงกลางปี พ.ศ. 2522 โดยแสดงในรูปร้อยละ จากข้อมูลที่ได้นี้ จะเห็นได้ว่ารายได้ของโรงแรมในแต่ละเดือนเมื่อเทียบกับปีก่อน ๆ แล้ว มีแต่อัตราการเพิ่มขึ้นเมื่อดูรูปที่ 6.1 ประกอบแล้วจะมองเห็นภาพได้ชัดเจน คือ เส้นรายได้ของปี พ.ศ. 2522 จะสูงกว่าปี พ.ศ. 2521 และเส้นรายได้ของปี พ.ศ. 2521 จะสูงกว่าปี พ.ศ. 2520 ในรูปที่ 6.1 นี้ เป็นการนำตัวเลข จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยือนเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2520 และปี พ.ศ. 2521 จากตารางที่ 6.4 รายได้รวมของโรงแรมในแต่ละเดือนของปี พ.ศ. 2520 ถึงปี พ.ศ. 2522 จากตารางที่ 6.8, 6.9 และ 6.10 มาแสดงในรูปกราฟ ซึ่งนอกจากจะทราบว่ารายได้ของโรงแรมในปี พ.ศ. 2522 สูงกว่าปี พ.ศ. 2521 และปี พ.ศ. 2520 แล้ว ยังทำให้ทราบว่า รายได้ของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่จะมีการเคลื่อนไหวตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยือนเชียงใหม่ โดยรายได้ของโรงแรมและจำนวนนักท่องเที่ยวมักจะเริ่มสูงขึ้นในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว คือ ตั้งแต่เดือนตุลาคม จนถึงเดือนพฤษภาคม ของปีถัดไป และมักจะสูงสุดในช่วงเดือนมกราคม เดือนเมษายน และเดือนธันวาคม สาเหตุประการหนึ่งอาจเป็นเพราะในช่วงนั้นจังหวัดเชียงใหม่มีอากาศดี ประกอบกับมีงานประเพณีที่ได้รับความนิยมทำให้เป็นเทศกาลสำคัญ ๆ เช่น เทศกาลลอยกระทง เทศกาลบุปผาชาติ และประเพณีสงกรานต์ จึงมีนักท่องเที่ยวไปเยือนจังหวัดเชียงใหม่มาก อนึ่งรายได้ในช่วงหลังของปี พ.ศ. 2522 นั้น ใช้ตัวเลขจากตารางที่ 6.13 ซึ่งเป็นรายได้ที่ประมาณการเพิ่มขึ้นโดยอาศัยข้อมูลรายได้จากปี พ.ศ. 2521 เป็นฐาน และอาศัยอัตราการเพิ่มขึ้นของปี พ.ศ. 2521 มาใช้ในการคำนวณ

ตารางที่ 6.12

แสดงอัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของรายได้รวมของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่

เดือน	รายได้ของปี	รายได้ของปี	เพิ่มจากปี	รายได้ของปี	เพิ่มจากปี
	พ.ศ.2520	พ.ศ.2521	พ.ศ.2520 %	พ.ศ.2522	พ.ศ.2521 %
มกราคม	7,478,251.42	9,590,896.57	28.25	11,425,266.78	19.13
กุมภาพันธ์	6,459,863.44	8,225,603.61	27.33	10,513,770.83	27.82
มีนาคม	6,293,471.54	8,814,485.12	40.06	12,054,532.67	36.76
เมษายน	6,674,971.62	9,756,308.37	46.16	12,920,622.39	32.43
พฤษภาคม	5,446,265.15	8,609,384.83	58.08	10,067,713.30	16.94
มิถุนายน	4,233,656.80	6,193,405.74	46.29	7,674,311.70	23.91
กรกฎาคม	5,750,043.08	7,994,426.34	39.03	n.a.	n.a.
สิงหาคม	6,158,181.35	8,721,754.87	41.63	n.a.	n.a.
กันยายน	4,768,784.20	7,121,394.14	49.33	n.a.	n.a.
ตุลาคม	5,747,375.44	8,130,193.76	41.46	n.a.	n.a.
พฤศจิกายน	8,186,329.92	10,203,346.58	24.64	n.a.	n.a.
ธันวาคม	7,871,573.99	11,865,482.01	50.74	n.a.	n.a.
	75,068,768.02	105,226,678.94	40.17	n.a.	n.a.

n.a. = not available

ที่มา : สรรพากรจังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 6.13

รายได้ที่ประมาณขึ้นของเดือนกรกฎาคม-เดือนธันวาคม พ.ศ. 2522

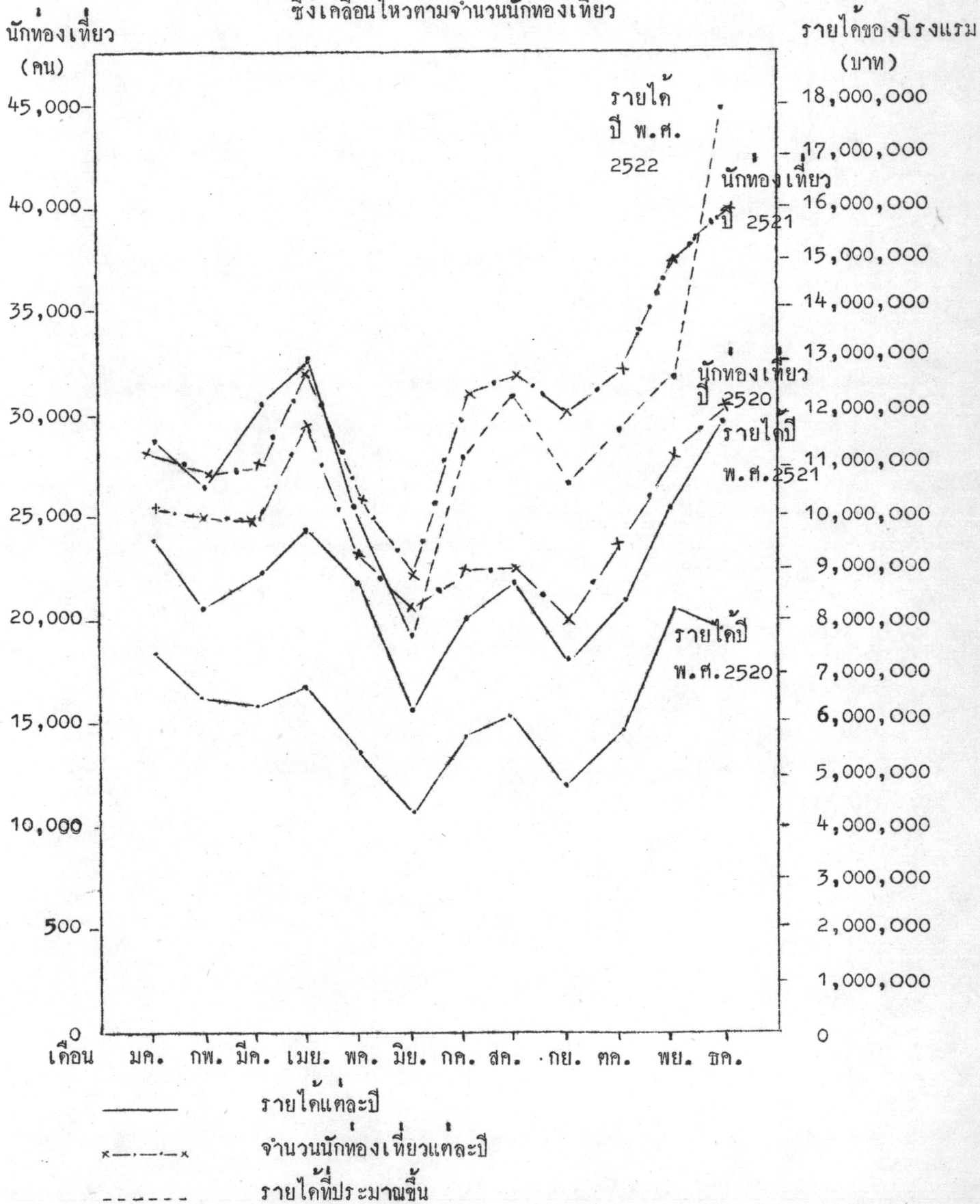
เดือน	รายได้ในปี พ.ศ.2521	อัตราการเพิ่ม ตามปี พ.ศ.2521 %	รายได้ในปี พ.ศ.2522 ที่ ประมาณขึ้น
กรกฎาคม	7,994,426.34	39.03	11,114,650.74
สิงหาคม	8,721,754.87	41.63	12,352,620.57
กันยายน	7,121,394.14	49.33	10,634,377.84
ตุลาคม	8,130,193.76	41.46	11,500,972.06
พฤศจิกายน	10,203,346.58	24.64	12,717,450.98
ธันวาคม	11,865,482.01	50.74	17,886,027.51

จากการที่รายได้ของโรงแรมเคลื่อนไหวตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเชียงใหม่ นั้น พอจะสรุปได้ว่า การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ในด้านต่าง ๆ ทั้งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การฟื้นฟูชนบทธรรมเนียม และศิลปวัฒนธรรมเดิมให้เป็นเทศกาล คำนวณการคมนาคม สินค้าของที่ระลึก ตลอดจนการเพิ่มมาตรการด้านความปลอดภัยที่โศกถวามาแล้วนั้นมีผลทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนเชียงใหม่มากขึ้น และมีผลทำให้รายได้ของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว เพื่อที่จะมองเห็นผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ได้ชัดเจนขึ้น

ในรูปที่ 6.2 จึงได้นำตัวเลขจากตารางที่ 6.3 ซึ่งแสดงอัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในรูปร้อยละ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเยือนเชียงใหม่ และประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2514 (ค.ศ.1971) ถึงปี พ.ศ. 2521 (ค.ศ.1978) โดยในปี พ.ศ. 2514 เป็นฐานนั้นมาแสดงในรูปกราฟ เมื่อพิจารณาจากรูปแล้วจะเห็นได้ว่า การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ได้รับผลดีมาก ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2518 (ค.ศ.1975) เป็นต้นมา โดยเส้นร้อยละการเพิ่มของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ไปเยือนจังหวัดเชียงใหม่เริ่มสูงขึ้นและใกล้เคียงกับของประเทศไทย และเริ่มสูงกว่าหลังจากปี พ.ศ. 2519 เป็นต้นมา ซึ่งเส้นร้อยละการเพิ่มของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ไปเยือนจังหวัดเชียงใหม่ยิ่งสูงกว่า เส้นร้อยละการเพิ่มของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาประเทศไทยมากเท่าใด ก็แสดงว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ได้ผลมากเท่านั้น

รูปที่ 6.1

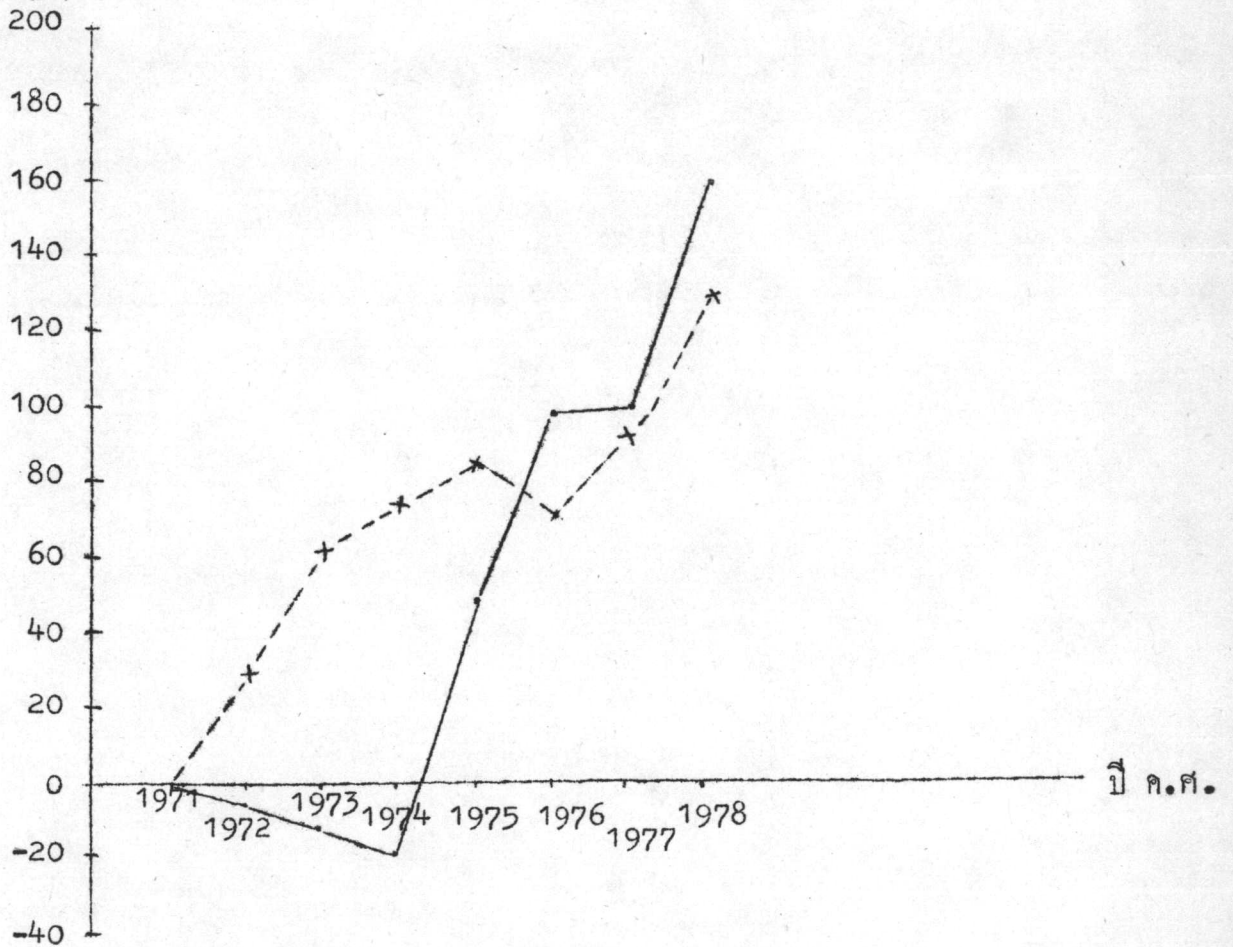
แสดงความเคลื่อนไหวของรายได้รวมของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่
ซึ่งเคลื่อนไหวตามจำนวนนักท่องเที่ยว

รูปที่ 6.2

เปรียบเทียบอัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเยือนเชียงใหม่กับประเทศไทย
ปี ค.ศ.1971 - ค.ศ.1978

การเพิ่มของนักท่องเที่ยว
ชาวต่างประเทศ
(ร้อยละ)

— แทน ร้อยละการเพิ่มของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ไปเยือนเชียงใหม่
 x---x แทน ร้อยละการเพิ่มของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาประเทศไทย

การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวในอนาคต

ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนี้อาจให้ประโยชน์ในระยะเวลายาวนาน หากว่าท้องถิ่นนั้นมีการพัฒนาให้ดีขึ้นเรื่อยๆ สำหรับในจังหวัดเชียงใหม่ ผลประโยชน์ที่เห็นได้ชัดประการหนึ่งคือ นักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นสำหรับในอนาคต สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ได้ศึกษาและพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวจากนานาชาติที่เข้ามาเยือนเชียงใหม่ในอนาคต การคำนวณได้ใช้อัตรานักท่องเที่ยวที่ไปเยือนเชียงใหม่กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย ช่วงปี ค.ศ. 1971-1978 (ตารางที่ 6.3) ซึ่งอยู่ในช่วงร้อยละ 3.01-7.38 และสำหรับในอนาคตอัตราของนักท่องเที่ยวที่จะไปเยือนเชียงใหม่ได้กำหนดการคาดคะเน ระดับสูงและระดับต่ำไว้เพื่อเปรียบเทียบ โดยระดับสูงคาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.00 ต่อทุก 5 ปี และระดับต่ำจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.50 ต่อทุก 5 ปี ดังแสดงในตารางที่ 6.14 สำหรับการพยากรณ์นักท่องเที่ยวชาวไทยนั้น เมื่อพิจารณาจากอดีตที่ผ่านมา ปรากฏว่า อัตราการเพิ่มของคนไทยเฉลี่ยต่อปีจะสูงกว่าอัตราการเพิ่มของชาวต่างประเทศ แต่ในช่วงหลัง ๆ อัตราการเพิ่มของชาวต่างประเทศกลับมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากกว่าชาวไทย ดังนั้น การพยากรณ์นักท่องเที่ยวชาวไทย ทางสถาบันฯ จึงได้ใช้อัตราการเพิ่มของชาวต่างประเทศมาเป็นบรรทัดฐานในการพยากรณ์ ซึ่งสรุปผลได้ดังแสดงไว้ในตารางที่ 6.15 และ 6.16 เมื่อรูปที่ 6.3 ประกอบจะทำให้มองเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตารางที่ 6.14
การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวนานาชาติ

	1977	1982	1987	1992	1997
(ก) จำนวนนักท่องเที่ยวทั่วโลก (ล้านคน)	223.0	276.6	318.2	370.0	420.0
(ข) ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก					
1. ร้อยละส่วนแบ่งของโลก	3.35	3.45	3.60	3.75	3.90
2. จำนวนนักท่องเที่ยว (1,000 คน)	7,470	9,550	11,600	13,900	16,500
(ค) ประเทศไทย					
1. ร้อยละส่วนแบ่งจากเอเชีย-แปซิฟิก	16.33	17.6	18.1	18.7	18.8
2. จำนวนนักท่องเที่ยว (1,000 คน)	1,220	1,680	2,100	2,600	3,100
(ง) เชียงใหม่					
1. ร้อยละส่วนแบ่งจากประเทศไทย					
ระดับสูง	6.65	9.65	12.65	15.65	18.65
ระดับต่ำ	6.65	8.10	10.1	11.6	13.1
เฉลี่ย	6.65	8.80	11.3	13.6	15.8
2. จำนวนนักท่องเที่ยว (1,000 คน)					
ระดับสูง	81.2	162.1	265.7	406.9	578.2
ระดับต่ำ	81.2	136.1	212.1	301.6	406.1
เฉลี่ย	81.2	149.1	238.9	354.3	492.15
3. อัตราการเพิ่มเฉลี่ย (%)					
ระดับสูง	0	14.86	10.39	8.90	7.28
ระดับต่ำ	0	10.91	9.28	7.29	6.13
เฉลี่ย	0	12.95	9.89	8.20	6.79

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 6.15

การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยไปจังหวัดเชียงใหม่

ปี ค.ศ.	1977	1982	1987	1992	1997
จำนวน (1,000 คน)	212.5	390.6	625.9	928.2	1,289.1
อัตราเฉลี่ยเพิ่มขึ้น	0	12.95	9.89	8.20	6.79

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 6.16

สรุปการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่จะไปเยือนเชียงใหม่

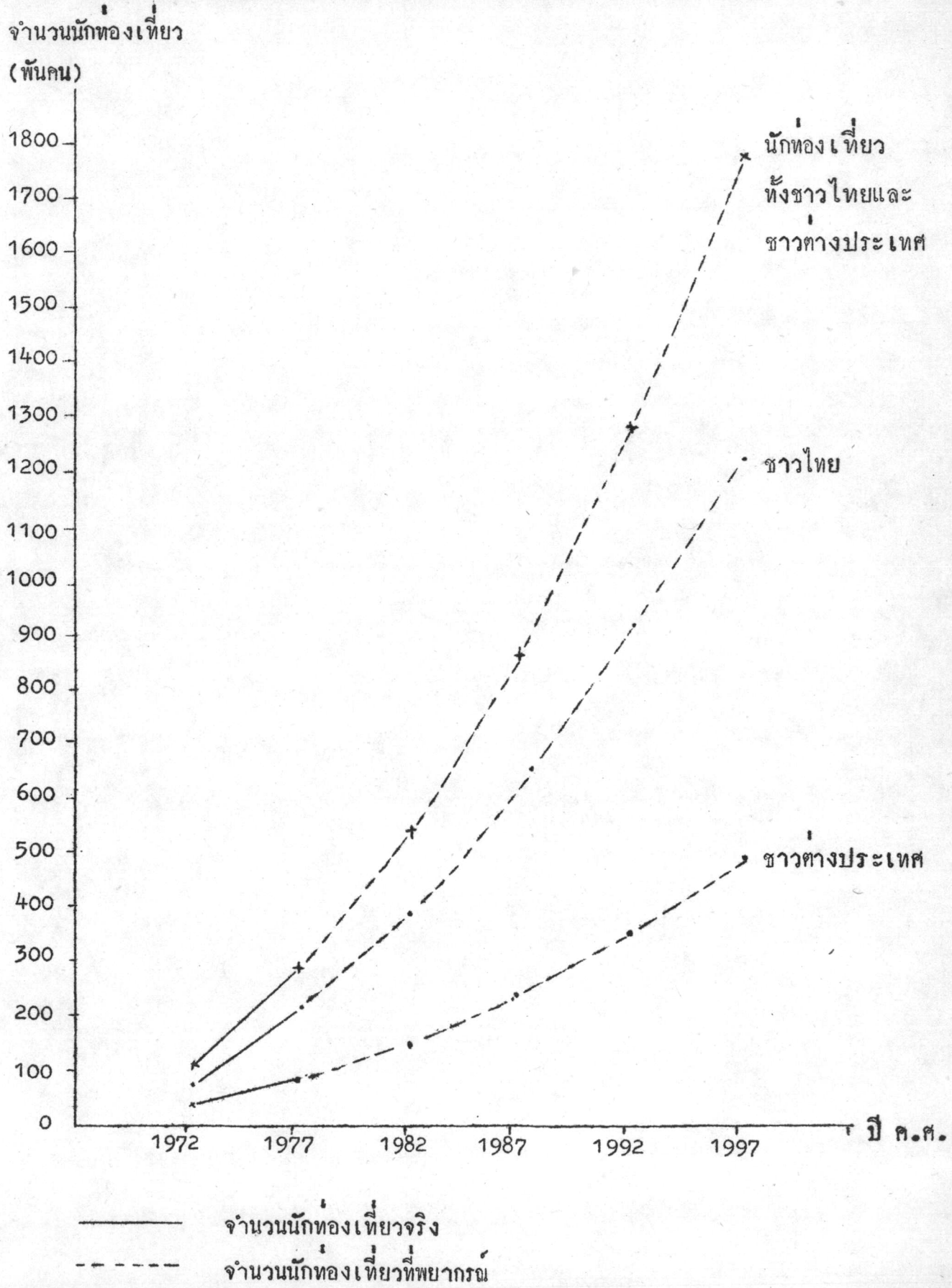
ปี ค.ศ.	1977	1982	1987	1992	1997
ชาวต่างประเทศ (1,000 คน)	81.2	149.1	238.9	354.3	492.2
ชาวไทย (1,000 คน)	212.5	390.6	625.9	928.2	1,289.1
รวม	293.7	539.7	864.8	1,282.5	1,781.3

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ซึ่งถ้าหากการพยากรณ์นี้ทำได้ใกล้เคียงความเป็นจริงแล้ว ในอนาคตผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่จะเป็นรายได้ของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ก็น่าจะมีแนวโน้มสูงขึ้นด้วย

รูปที่ 6.3

แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะไปเยือนจังหวัดเชียงใหม่ตามที่ได้พยากรณ์

การศึกษาผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อรายได้ของโรงแรมในเชียงใหม่
จากข้อมูลปฐมภูมิ

นอกจากจะศึกษาถึงข้อมูลจากทางทุติยภูมิแล้ว ยังได้ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิเพิ่มโดย
 ทำเนิการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. ออกแบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว และแบบสอบถามสำหรับแขกผู้มาพัก
 (ดูภาคผนวก ก. ข. และ ค.) เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข และนำใช้ทดสอบ
 กับนิสิตปริญญาโทแผนกวิชาการบัญชีที่เคยไปเชียงใหม่ เพื่อหาข้อบกพร่อง
2. นำแบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวน 300 ฉบับ ไปใช้กับประชากรจริง
 โดยสุ่มจาก ที่จำหน่ายตั๋วโดยสารของสายการบิน รถไฟ รถบัสปรับอากาศ จำนวน 20 แห่ง
 และที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สาขาเชียงใหม่
3. นำแบบสอบถามสำหรับแขกผู้มาพัก จำนวน 300 ฉบับ ซึ่งมีทั้งภาษาไทยและ
 ภาษาอังกฤษ จำนวนเท่า ๆ กัน ไปใช้กับประชากรจริง คือ แขกของโรงแรมชั้นหนึ่งและ
 ชั้นสองมาตรฐานตามการแบ่งของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สาขาเชียงใหม่ จำนวน
 13 โรงแรม
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์เป็นค่าสถิติร้อยละ

ผลที่ได้รับจากการสอบถามนักท่องเที่ยวทั่ว ๆ ไป

จากแบบสอบถามที่ส่งออกไป จำนวน 300 ฉบับ ได้รับกลับคืนเป็นจำนวน
 225 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 75 ของจำนวนทั้งหมด ส่วนอีก 75 ฉบับ หรือร้อยละ 25
 ไม่ได้รับกลับคืน ฉะนั้นจึงรวมเป็นประชากรทั้งสิ้น 225 คน

ตารางที่ 6.17

แสดงวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเชียงใหม่

จุดประสงค์	ปริมาณ จำนวน (คน)	ร้อยละ
ท่องเที่ยวหรือพักผ่อน	142	63.11
เยี่ยมญาติ	33	14.67
ธุรกิจ	48	21.33
อื่น ๆ	2	0.89
รวม	225	100.00

จากตารางที่ 6.17 แสดงว่า ผู้ที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีจุดประสงค์ในการท่องเที่ยว คือร้อยละ 63.11 รองลงมา คือร้อยละ 21.33 เดินทางมาทำธุรกิจ และร้อยละ 0.89 เดินทางมาเพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น การประชุม

ตารางที่ 6.18

แสดงระยะเวลาและสถานที่พักที่นักท่องเที่ยวพักอยู่ในเชียงใหม่

ระยะเวลา ในการพัก (วัน)	ที่พัก		บ้านเพื่อนหรือญาติ		อื่น ๆ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	2	0.89	1	0.44	0	0	3	1.33
2	28	12.44	0	0	1	0.44	29	12.88
3	46	20.44	12	5.33	0	0	58	25.77
4	32	14.22	7	5.11	2	0.89	41	18.22
5	16	7.11	10	4.47	1	0.44	27	12.02
6	4	1.77	1	0.44	0	0	5	2.21
7	11	4.89	6	2.67	0	0	17	7.56
8	4	1.77	0	0	0	0	4	1.77
9	2	0.89	0	0	0	0	2	0.89
10	6	2.66	8	3.56	3	1.33	17	7.55
11 - 20	10	4.47	3	1.33	0	0	13	5.80
มากกว่า 20	7	3.11	2	0.89	0	0	9	4.0
รวม	168	74.66	50	22.24	7	3.1	225	100.0

จากตารางที่ 6.18 แสดงให้เห็นว่าระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พำนักใน เชียงใหม่คือ 3 วัน ซึ่งเป็นจำนวนร้อยละ 25.77 และระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวที่พัก โรงแรมพำนักอยู่ในเชียงใหม่ คือ 3 วันเช่นกัน คือ คิดเป็นร้อยละ 20.44 ระยะเวลาที่ นักท่องเที่ยวพักในเชียงใหม่รองลงมา คือ 4 วัน คิดเป็นร้อยละ 18.22 และในจำนวน ผู้ที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่นี้เห็นได้ว่า ร้อยละ 74.66 พักอยู่โรงแรม อีก ร้อยละ 22.24 พักบ้านเพื่อนหรือญาติ ที่เหลือร้อยละ 3.1 พักที่อื่น ๆ เช่น บ้านเช่า จำนวนร้อยละ ของนักท่องเที่ยวที่เข้าพักโรงแรมยิ่งสูงยิ่งทำรายได้ให้แก่โรงแรมมาก

สำหรับสถานที่ในจังหวัดเชียงใหม่ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบ คือ วัดพระธาตุ คอยสุเทพ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 25.33 รองลงมาคือร้อยละ 16.89 ชอบพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ร้อยละ 14.67 ชอบวนอุทยานแห่งชาติคอยอินทนนท์ ร้อยละ 12.89 ชอบหมู่บ้านบ่อสร้าง และน้ำตกแม่ยะ ร้อยละ 10.67 ชอบหมู่บ้านชาวเขา การทำงาน ของช่าง ร้อยละ 7.11 ชอบคอยางช้าง ร้อยละ 5.78 ชอบหมู่บ้านเครื่องเงิน หมู่บ้าน เครื่องเงิน ไร่ชาละมิงค์ น้ำตกแม่กลาง คอยเต่า ศูนย์สินค้าพื้นเมืองและผ้าเชียงควาว และ อีกร้อยละ 1.33 ชอบลัคคาแลนด์

ผลที่ได้รับจากแบบสอบถามสำหรับแขกผู้มาพักโรงแรม

เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่ไปเชียงใหม่และพักที่โรงแรม ถือว่าเป็นผู้ที่ทำรายได้โดยตรงให้แก่โรงแรม และยังก่อให้เกิดรายได้ทางอ้อมแก่คนในท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวใช้จ่าย ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงแรม รวมทั้งสำรวจสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชอบ เพื่อเป็นการวิเคราะห์ย้อนไปว่า สถานที่อะไรที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยว และพักโรงแรมซึ่งเป็นผู้ทำรายได้ให้แก่โรงแรม ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาได้ข้อมูลดังนี้

จากการส่งแบบสอบถาม จำนวน 300 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 192 ฉบับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 64 ของจำนวนที่ส่งออกไป ในจำนวนที่ได้รับส่งคืนมานี้ ผู้ตอบเป็นชาวไทย 111 คน ชาวสวิส 3 คน ชาวเวเนซุเอลา 2 คน ชาวเวียดนาม 1 คน ชาวเนเธอร์แลนด์ 4 คน ชาวออสเตรเลีย 12 คน ชาวอังกฤษ 6 คน ชาวอเมริกัน 13 คน ชาวสิงคโปร์ 3 คน ชาวจีน 1 คน ชาวนอร์เวย์ 2 คน ชาวสวีเดน 2 คน ชาวฝรั่งเศส 21 คน ชาวนิวซีแลนด์ 2 คน ชาวเยอรมัน 3 คน ชาวอิตาลีเลียน 2 คน และชาวแคนาดา 4 คน รวมเป็นคนไทย 111 คน และชาวต่างประเทศ 81 คน

อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักธุรกิจ 36 คน พนักงานลูกจ้าง 67 คน ข้าราชการ 24 คน นักศึกษา 13 คน นักวิชาการ 23 คน ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระอีก 25 คน และไม่ตอบ 4 คน

เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิง 59 คน เพศชาย 133 คน

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม อายุระหว่าง 16-25 ปี มีจำนวน 43 คน อายุ 26-35 ปี มีจำนวน 94 คน อายุ 36-45 ปี มีจำนวน 38 คน อายุ 46-60 ปี มีจำนวน 15 คน และอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป มี 2 คน

ตารางที่ 6.18

แสดงวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่

วัตถุประสงค์	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พักผ่อนและท่องเที่ยว	61	59.95	68	83.95	129	67.19
เยี่ยมญาติ	9	8.11	2	2.47	11	5.73
ธุรกิจ	40	36.04	5	6.17	45	23.44
อื่น ๆ	1	0.90	6	7.43	7	3.64
รวม	111	100.00	81	100.00	192	100.00

จากตารางที่ 6.18 แสดงให้เห็นว่าผู้มาพักโรงแรมส่วนใหญ่ มีจุดประสงค์ในการมาเชียงใหม่เพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นร้อยละ 67.19 โดยเฉพาะชาวต่างประเทศนั้น ร้อยละ 83.95 เดินทางมาเพื่อการท่องเที่ยว ส่วนวัตถุประสงค์อันดับรองลงมาคือมาทำธุรกิจ ซึ่งเป็นจำนวนร้อยละ 23.44

ตารางที่ 6.20

แสดงระยะเวลาในการพำนักในจังหวัดเชียงใหม่

ระยะเวลา ในการพำนัก (วัน)	ปริมาณ	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1		3	2.70	0	0	3	1.56
2		7	6.31	5	6.17	12	6.25
3		24	21.62	15	18.53	39	20.31
4		22	19.82	23	28.40	45	23.44
5		25	22.52	18	22.22	43	22.40
6		6	5.41	2	2.47	8	4.17
7		16	14.42	9	11.11	25	13.02
8		2	1.81	2	2.47	4	2.08
9		0	0	1	1.23	1	0.52
10		3	2.70	4	4.94	7	3.65
11 - 20		2	1.80	1	1.25	3	1.56
20 วันขึ้นไป		1	0.90	1	1.25	2	1.04
รวม		111	100.00	81	100.00	192	100.00

จากตารางที่ 6.20 แสดงให้เห็นว่าระยะเวลาในการพำนักในเชียงใหม่ของแขกผู้มาใช้บริการโรงแรม ส่วนใหญ่คือร้อยละ 23.44 จะพัก 4 วัน รองลงมาคือ 5 วัน และ 3 วัน และที่น้อยที่สุดคือ 9 วัน สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่พักโรงแรม ส่วนใหญ่ร้อยละ 28.40 จะพักอยู่ 4 วัน ระยะเวลาในการพำนักนี้ถือเป็นองค์ประกอบภายนอกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อรายได้ของโรงแรม

ตารางที่ 6.21
แสดงการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่มาพักโรงแรม

ค่าใช้จ่าย	ปริมาณ	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
		บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
ค่าที่พัก		103,310	29.01	113,890	34.40	217,200	31.61
ค่าเดินทางไป-กลับ		50,265	14.12	64,270	19.41	114,535	16.67
ค่าอาหาร		81,470	22.88	46,410	14.02	127,880	18.61
ค่าพาหนะในเชียงใหม่		40,515	11.38	26,150	7.90	66,665	9.70
ค่าของที่ระลึก		52,445	14.73	74,900	22.62	127,345	18.53
อื่น ๆ		28,040	7.88	5,470	1.65	33,510	4.88
รวม		356,045	100.00	331,090	100.00	687,135	100.00

ตารางนี้คำนวณจากค่าคอมที่ครบทุกรายการ โดยมีผู้ตอบคือนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 53 คน จาก 81 คน (ร้อยละ 65.43) และจากนักท่องเที่ยวชาวไทย 92 คน จาก 111 คน (ร้อยละ 82.88) ซึ่งเมื่อพิจารณาจากตารางจะเห็นว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่มาพักโรงแรมจะใช้จ่ายเป็นค่าที่พักถึงร้อยละ 34.40 นักท่องเที่ยวชาวไทยจะใช้จ่ายเป็นค่าที่พักร้อยละ 29.01 และเมื่อพิจารณารวม ๆ จะเป็นร้อยละ 31.61 ซึ่งส่วนนี้จะเป็นรายได้ของโรงแรม นอกจากนี้ยังทราบว่าค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวกระจายไปสู่ธุรกิจท่องเที่ยวประเภทใดเป็นสัดส่วนเท่าใด จะเห็นว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้จ่ายเป็นค่าของที่ระลึกมาก รองลงมาจากค่าที่พัก คือคิดเป็นร้อยละ 22.62 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยจะใช้จ่ายไปเป็นค่าอาหารมากรองจากค่าที่พัก คือร้อยละ 22.88 ของรายจ่ายทั้งหมดในการมาเที่ยวเชียงใหม่

ตารางที่ 6.22

ค่าใช้จ่ายสำหรับห้องพักเฉลี่ยต่อวัน

จำนวน ค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวัน	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0 - 100	28	25.23	2	2.47	30	15.63
101 - 200	46	41.44	21	25.93	67	34.90
201 - 300	21	18.92	23	28.40	44	22.92
301 - 400	7	6.31	28	34.57	35	18.23
401 - 500	3	2.70	1	1.23	4	2.08
501 - 600	4	3.60	0	0	4	2.08
601 - 800	0	0	0	0	0	0
801 - 1,000	0	0	2	2.47	2	1.04
1,001 - 1,200	1	0.90	0	0	1	0.52
มากกว่า 1,200	0	0	0	0	0	0
ไม่ตอบ	1	0.90	4	4.93	5	2.60
รวม	111	100.00	81	100.00	192	100.00

ตารางที่ 6.22 จะเห็นว่า ร้อยละ 34.90 ของนักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายเป็นค่าที่พักเฉลี่ย 101-200 บาทต่อวัน แต่ถ้าพิจารณาละเอียดแล้วจะเห็นได้ว่าร้อยละ 41.44 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยจะใช้จ่ายค่าห้องพัก 101-200 บาทต่อวัน และร้อยละ 34.57 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จะใช้จ่ายเป็นค่าห้องพักเฉลี่ย 301-400 บาทต่อวัน

ตารางที่ 6.23

แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่พักโรงแรมที่ไปชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

สถานที่ท่องเที่ยว	ปริมาณ		ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์	98	88.29	65	80.25	163	84.90		
คอยสุเทพ	97	87.39	64	79.01	161	83.85		
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ทอผ้า	23	20.72	2	2.47	25	13.02		
ทอผ้า	44	39.64	58	71.60	102	53.13		
ชาวเขา	61	54.95	62	76.54	123	64.06		
ท่ารถ	75	65.57	67	82.72	142	73.96		
เครื่องเงิน	44	39.64	53	65.43	97	50.52		
เครื่องเงิน	42	37.84	47	58.02	89	46.35		
สังคโลก	32	28.83	23	28.40	55	28.65		
ลิตคาแลนค	58	52.25	7	8.64	65	33.85		
สวนสัตว์	34	30.63	2	2.47	36	18.75		
แกะสลัก	36	32.43	53	65.43	89	46.35		
ศูนย์วัฒนธรรมเชียงใหม่	32	28.83	16	19.75	48	25.00		
ช่างทำงาน	27	24.32	49	60.49	76	39.58		
ถ้ำ	40	36.04	12	14.81	52	27.08		
น้ำตก	90	81.08	61	54.95	151	78.65		
วัดต่าง ๆ	41	36.94	87	107.41	128	66.67		
อื่น ๆ	40	36.04	5	0.06	45	28.44		

ตารางที่ 6.23 แสดงให้เห็นว่าสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวผู้มาพักโรงแรมนิยมไปมากที่สุด ซึ่งเรียงตามลำดับจะได้ดังนี้ พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ วัดพระธาตุคอกสุเทพ น้ำตกตาง ๆ ไคแก แมกกลาง แม่สา แม่ยะ หมูบานท่ารม หมูบานชาวเขา เฒ่าแมวกอยปุยและกะเหรี่ยงขาว และวัดต่าง ๆ คือ วัดเจดีย์หลวง วัดเจ็ดยอก วัดพระสิงห์ สถานที่ที่คนไปน้อยที่สุด คือ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จำนวนร้อยละของนักท่องเที่ยวที่ไปชมแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งบางแห่งได้มีการพัฒนาไปบ้างแล้วนี้ ทำให้ทราบผลของการพัฒนาที่มีต่อรายได้ของโรงแรมว่าเป็นอย่างไร โดยดูได้จากความนิยมของนักท่องเที่ยวที่พักโรงแรม

จากผลการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวที่คนไทยผู้มาพักโรงแรมส่วนใหญ่ชอบมากที่สุด ในจังหวัดเชียงใหม่ คือ พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ร้อยละ 27.03 รองลงมาคือวัดพระธาตุคอกสุเทพ ร้อยละ 26.13 นอกจากนั้นร้อยละ 9.91 ตอบว่าชอบคอกอินทนนท์ ร้อยละ 3.60 ชอบน้ำตก ร้อยละ 1.80 ชอบถ้ำเชียงดาว น้ำตกแม่ยะ ห้วยทุ่งจอบ และชลประทานแม่แตง ส่วนแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ คือ น้ำตกแม่สา หมูบานชาวเขา ภายในตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่ หมูบานทอผ้า หมูบานท่ารม และทิวทัศน์ตามธรรมชาตินั้นมีเพียงร้อยละ 0.90 ที่ตอบว่าชอบ สถานที่ดังกล่าวมากที่สุด และผู้ที่ไม่ตอบคำถามมีเพียงร้อยละ 7.41

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่ชาวต่างประเทศผู้มาพักโรงแรมส่วนใหญ่ชอบมากที่สุด คือ วัดพระธาตุคอกสุเทพ มีร้อยละ 35.80 รองลงมาคือทิวทัศน์ตามธรรมชาติ ร้อยละ 34.57 ส่วนพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ หมูบานชาวเขาและหมูบานกะเหรี่ยงนั้นมีชาวต่างประเทศผู้มาพักโรงแรมเพียงส่วนน้อยที่ชอบ คือร้อยละ 3.70 นอกจากนั้นก็เพียงร้อยละ 1.23 เท่านั้นที่ระบุว่าชอบหมูบานท่ารม หมูบานทอผ้า และหมูบานทำเครื่องเงินมากที่สุด ส่วนอีก ร้อยละ 7.21 ไม่ตอบคำถามในข้อนี้

นอกจากนี้ก็มีสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งคนไทยผู้มาพักโรงแรมส่วนใหญ่ชอบน้อยที่สุดเป็นลำดับต่าง ๆ กันดังนี้คือ สวนสัตว์มีร้อยละ 9.91 รองลงมาคือ ลัคคาแลนด์ มีร้อยละ 7.21 น้ำตกแม่สา และหมูบานชาวเขา ร้อยละ 6.31 ทิวทัศน์ธรรมชาติร้อยละ 5.41 ศูนย์การค้าร้อยละ 3.60 คอกสุเทพ และห้วยแก้ว ร้อยละ 2.70 ศูนย์วัฒนธรรม ร้อยละ

1.80 ส่วนหมู่บ้านพม่า และหมู่บ้านท่าร่ม มีคนไทยผู้มาพักโรงแรมส่วนน้อย คือร้อยละ 1.23 ที่ตอบว่าชอบน้อยที่สุด และร้อยละ 21.62 ที่ไม่เคยตอบคำถามข้อนี้

สำหรับชาวต่างประเทศผู้มาพักโรงแรมนั้น ร้อยละ 61.71 ตอบว่าชอบสถานที่ที่
 ใต้อาคารน้อยที่สุด คือ หมู่บ้านชาวเขา ส่วนน้ำตกแม่สา และสภาพบ้านเมืองที่อีกที่ก็คือศรีนครินทร์
 ร้อยละ 1.23 ระบุว่าชอบสถานที่ดังกล่าวน้อยที่สุดในจำนวนชาวต่างประเทศผู้มาพัก
 โรงแรมนั้นเป็นผู้ไม่เคยตอบคำถามข้อนี้ร้อยละ 44.44

สำหรับสิ่งที่คาดว่าจะได้ชมเมื่อมาเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ นั้น ร้อยละ 36.94 ของ
 คนไทยผู้มาพักโรงแรมส่วนใหญ่คาดว่าจะได้ชม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและความ
 เป็นอยู่ของชาวเชียงใหม่ อีกร้อยละ 18.92 คาดว่าจะได้ชมวัดพระธาตุดอยสุเทพ ร้อยละ
 11.72 คาดว่าจะได้ชมธรรมชาติทิวทัศน์ต่าง ๆ พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ มีร้อยละ 9.01
 และคอยอินทนนท์ มีร้อยละ 4.50 สำหรับสิ่งต่าง ๆ ที่ตอบนี้คือ การทำร่ม การแกะสลัก
 หมู่บ้านชาวเขา การทำงานของช่าง และ หุงจอบ นั้นมีคนไทยที่มาพักโรงแรมเพียงส่วนน้อย
 คือร้อยละ 1.80 คาดว่าจะได้ชมสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว

ส่วนสถานที่หรือสิ่งที่ชาวต่างประเทศผู้มาพักโรงแรมส่วนใหญ่คาดว่าจะได้ชมใน
 จังหวัดเชียงใหม่ นั้นก็คือ ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของชาวเชียงใหม่
 ซึ่งมีถึงร้อยละ 67.90 รองลงมาได้แก่ วัด ตลอดจนความสวยงามตามธรรมชาติและ
 ทิวทัศน์ในชนบท มีร้อยละ 34.57 หมู่บ้านชาวเขา มีร้อยละ 28.40 อีกร้อยละ 3.70
 คาดว่าจะได้ชมสิ่งต่าง ๆ ที่ตอบนี้คือ การทำงานของช่าง คอยอินทนนท์ คอยสุเทพ
 การทำร่ม และการแกะสลัก

ตารางที่ 6.24

แสดงความเห็นและการใช้บริการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสาขาเชียงใหม่

การใช้บริการ	จำนวน	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ใช้		84	75.68	16	19.75	100	52.08
ใช้		27	24.32	65	80.25	92	47.92
รวม		111	100.00	81	100.00	192	100.00
ควรปรับปรุง		16	14.41	2	2.47	18	9.38
เห็นว่ามีประโยชน์		27	24.32	65	80.24	92	47.92
ไม่ตอบ		68	61.27	14	17.28	82	42.70
รวม		111	100.00	81	100.00	192	100.00

จากตารางที่ จะเห็นว่า ร้อยละ 52.08 ไม่ใช้บริการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สาขาเชียงใหม่ และร้อยละ 47.92 ได้ใช้บริการ และหากแยกพิจารณาแล้ว ร้อยละ 80.25 ของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาพักโรงแรมจะใช้บริการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และความเห็นเกี่ยวกับการใช้บริการของผู้มาพักโรงแรมตอบบริการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ร้อยละ 47.92 ของผู้มาพักโรงแรมเห็นว่ามีประโยชน์ โดยเฉพาะความเห็นในหมู่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเอง ร้อยละ 80.24 เห็นว่ามีประโยชน์

ตารางที่ 6.25

แสดงจำนวนครั้งการมาเยือนจังหวัดเชียงใหม่

จำนวนครั้งที่มา	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครั้งที่ 1	32	28.83	50	61.73	82	42.71
ครั้งที่ 2	24	21.62	14	17.28	38	19.79
ครั้งที่ 3	20	18.02	9	11.11	29	15.10
ครั้งที่ 4	3	2.70	3	3.71	6	3.13
มากกว่า 5 ครั้ง	32	28.83	5	6.17	37	19.27
รวม	111	100.00	81	100.00	192	100.00

จากตารางที่ 6.25 จะเห็นว่า ร้อยละ 42.71 ของนักท่องเที่ยวที่มาพักโรงแรมจะมาเชียงใหม่เป็นครั้งแรก และร้อยละ 19.79 จะมาเป็นครั้งที่ 2 สำหรับในหมู่นักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาพักโรงแรม ร้อยละ 61.73 จะมาเชียงใหม่เป็นครั้งแรก ร้อยละ 17.28 มาเชียงใหม่เป็นครั้งที่ 2 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่พักโรงแรมนั้น ร้อยละ 28.83 จะมาเชียงใหม่เป็นครั้งแรก และมากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป รองลงมาคือร้อยละ 21.62 มาเชียงใหม่เป็นครั้งที่ 2

ตารางที่ 6.26

ความเห็นเกี่ยวกับการบริการด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

		ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาหาร	: ดี	53	47.75	49	60.49	102	53.13
	พอใช้	58	52.25	28	34.57	86	44.79
	ควรปรับปรุง	0	0	4	4.94	4	2.08
	ไม่ตอบ	0	0	0	0	0	0
	รวม	111	100.00	81	100.00	192	100.00
ของที่ระลึก	: ดี	75	65.57	46	56.79	121	63.02
	พอใช้	23	20.72	28	34.57	51	26.56
	ควรปรับปรุง	0	0	7	8.64	7	3.65
	ไม่ตอบ	0	0	0	0	0	0
	รวม	111	100.00	81	100.00	192	100.00
บริษัทนำเที่ยว	: ดี	19	17.12	12	14.82	31	16.15
	พอใช้	42	37.84	31	38.27	73	38.02
	ควรปรับปรุง	5	6.17	11	13.58	16	8.33
	ไม่ตอบ	45	40.54	27	33.83	72	37.50
	รวม	111	100.00	81	100.00	192	100.00

ตารางที่ 6.26 (ต่อ)

		ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พาหนะ	คิ	43	38.74	29	35.80	72	37.50
	พอไซ	58	52.25	24	29.63	82	42.70
	ควรถับปรุง	4	3.60	2	2.47	6	3.13
	ไมคอบ	6	5.41	26	32.10	32	16.67
	รวม	111	100.00	81	100.00	192	100.00
อนามีย	คิ	23	20.72	5	6.17	28	14.58
	พอไซ	30	27.02	8	9.88	38	19.79
	ควรถับปรุง	9	8.11	6	7.41	15	7.81
	ไมคอบ	49	44.14	62	76.54	111	57.81
	รวม	111	100.00	81	100.00	192	100.00
ความปลอดภัย	คิ	33	29.73	11	13.58	44	22.92
	พอไซ	54	48.65	50	61.73	104	54.17
	ควรถับปรุง	19	17.12	13	16.05	32	16.67
	ไมคอบ	5	4.50	7	8.64	12	6.25
	รวม	111	100.00	81	100.00	192	100.00

จากตารางที่ 6.26 ความเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาพักโรงแรมค่าบริการด้าน
 อาหารในจังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 53.13 เห็นว่าดีแล้ว ส่วนในหมู่ชาวต่างประเทศนั้น
 ร้อยละ 60.49 เห็นว่าดีแล้ว อีกร้อยละ 4.94 เห็นว่าควรปรับปรุงและเสนอแนะว่าควรมี
 ร้านอาหารที่จำหน่ายอาหารยุโรปสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้มากพอกับจำนวน
 นักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น สำหรับผู้มาพักโรงแรมชาวไทยนั้น ร้อยละ 52.25 เห็นว่าการ
 บริการด้านอาหารของจังหวัดเชียงใหม่ดีแล้ว สำหรับความเห็นเกี่ยวกับของที่ระลึก ร้อยละ
 63.02 ของนักท่องเที่ยวที่มาพักโรงแรมเห็นว่าเป็นที่พอใจ การบริการด้านบริษัทนำเที่ยว ร้อยละ
 38.02 ของนักท่องเที่ยวที่มาพักโรงแรมเห็นว่าพอใจ การบริการด้านพาหนะนั้น ร้อยละ
 42.70 เห็นว่าพอใจ การบริการด้านอนามัย ร้อยละ 57.81 ไม่ตอบคำถาม และร้อยละ
 19.79 เห็นว่าพอใจ ส่วนในด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยววันนั้น ร้อยละ 54.17 ของ
 นักท่องเที่ยวที่มาพักโรงแรมเห็นว่าพอใจ สำหรับผู้ไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้มีเพียงจำนวน
 น้อย คือร้อยละ 6.25

ตารางที่ 6.27

การใช้บริการด้านอื่นของโรงแรมและความคิดเห็นต่อการให้บริการ

การบริการด้าน	จำนวน	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อัตราค่าห้องพัก :	สูงไป	26	23.43	1	1.23	27	14.06
	เหมาะสมอยู่แล้ว	79	71.17	74	91.36	153	79.69
	ควรปรับปรุง	3	2.70	0	0	3	1.56
	ไม่ตอบ	3	2.70	6	7.41	9	4.69
	รวม	111	100.00	81	100.00	192	100.00
ความสะอาด :	ดี	56	50.43	42	51.85	98	51.04
	พอใช้	48	43.24	32	39.51	80	41.67
	ควรปรับปรุง	1	0.90	1	1.23	2	1.04
	ไม่ตอบ	6	5.40	6	7.41	12	6.25
	รวม	111	100.00	81	100.00	192	100.00
ความสะอาด :	ดี	53	47.75	45	55.56	98	51.04
	พอใช้	43	38.74	30	37.04	73	38.02
	ควรปรับปรุง	6	5.40	0	0	6	3.13
	ไม่ตอบ	9	8.11	6	7.41	15	7.81
	รวม	111	100.00	81	100.00	192	100.00

ตารางที่ 6.27 (ต่อ)

การบริการค่าน	จำนวน	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บริการค่านอื่น : อาหาร		69	62.16	68	83.95	137	71.35
พักผ่อน		23	20.72	3	3.70	26	13.54
ชักรีด		47	42.34	49	60.50	96	50.00
รานคาของที่ระลึก		4	3.60	16	19.75	20	10.42
บริการนำเที่ยว		8	7.21	27	33.33	35	18.23

จากตารางที่ 6.27 จะเห็นว่า ร้อยละ 79.69 ของนักท่องเที่ยวที่มาพักโรงแรมเห็นว่า อัตราค่านพักเหมาะสมแล้ว ร้อยละ 51.04 ของนักท่องเที่ยวที่มาพักโรงแรมแสดงความเห็นเกี่ยวกับความสะอาดและความสะอาดของโรงแรมที่พักว่าดีแล้ว สำหรับบริการค่านอื่น ๆ นั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะใช้บริการของโรงแรมค่านอาหาร และชักรีด ซึ่งแสดงจำนวนถึงร้อยละ 71.35 และร้อยละ 50 ตามลำดับ

ตารางที่ 6.28
แหล่งที่นักท่องเที่ยวรับทราบบริการโรงแรมที่พัก

	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คู่มือนำเที่ยว	10	9.01	28	34.58	38	19.79
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	9	8.10	18	22.22	27	14.06
การประชาสัมพันธ์ของโรงแรม	50	45.05	11	13.58	61	31.78
อื่น ๆ : จากเพื่อน	29	26.13	11	13.58	40	20.83
จากการพักค้างก่อน	2	1.80	5	6.17	7	3.65
จัดโดยบริษัททัวร์	11	9.91	5	6.17	16	8.33
จัดโดยที่ประชุม	0	0	3	3.70	3	1.56
รวม	111	100.00	81	100.00	192	100.00

ตารางที่ 6.28 แสดงให้เห็นว่า การรับทราบบริการของโรงแรมที่นักท่องเที่ยวพักนั้น ร้อยละ 31.78 มาจากการประชาสัมพันธ์ของโรงแรม ส่วนร้อยละ 20.83 ของผู้มาพัก ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจะรับทราบจากเพื่อน ๆ หากพิจารณาเฉพาะในหมู่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาพักแล้วจะเห็นว่า ร้อยละ 34.58 ทราบจากหนังสือแนะนำเที่ยว ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยนั้น ร้อยละ 45.05 ทราบจากการประชาสัมพันธ์ของโรงแรม

จากการศึกษาข้อมูลทางประมุขินี้ ทำให้ทราบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาพัก
โรงแรมคอตแลนด์ทองเที่ยว การให้บริการการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ทราบระยะ
เวลาของการพักในโรงแรม รวมทั้งการใช้บริการค่านอื่น ๆ ของโรงแรมซึ่งทำรายได้ให้แก่
โรงแรมด้วย นอกจากนี้ยังพอจะทราบถึงผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัด
เชียงใหม่ที่ได้ทำไปค้วว่า มีส่วนดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเชียงใหม่มากขึ้นเพียงไร ซึ่ง
นักท่องเที่ยวเหล่านี้จะเป็นผู้ทำรายได้ให้แก่โรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่